

BÜLTEN - 149

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın İtalya Ziyareti

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 29 Nisan 2025 tarihinde İtalya'nın başkenti Roma'ya kritik bir ziyarette bulundu. Ziyaret kapsamında Türkiye-İtalya Hükûmetlerarası Dördüncü Zirve'sine katılan Erdoğan, İtalya Başbakanı Giorgia Meloni ile önemli görüşmeler gerçekleştirdi. Liderlerin görüşmesinde, iki ülke arasındaki ilişkilerin stratejik boyutlara taşınması, bölgesel konular ve ekonomik iş birliği gibi çok yönlü başlıklar ele alındı.

Zirvede özellikle savunma sanayii alanındaki iş birlikleri dikkat çekti. Türk insansız hava aracı üreticisi Baykar ile İtalyan Leonardo şirketi arasında stratejik bir ortaklık kurularak, ortak İHA üretimi kararlaştırıldı. Bu gelişme, iki ülke arasında savunma teknolojileri alanındaki iş birliğini ileri bir noktaya taşıırken, Baykar'ın İtalyan Piaggio Aerospace firmasını satın almasıyla bu bağ daha da güçlendi. Erdoğan, bu anlaşmaların iki ülkenin savunma sanayilerini entegre etme açısından önemli bir adım olduğunu ifade etti.

İtalya ziyareti, ekonomik ilişkilerin derinleştirilmesi açısından da oldukça verimli geçti. Türkiye ve İtalya, mevcut 30 milyar dolarlık ticaret hacmini 40 milyar dolara çıkarmayı hedefleyen bir yol haritası üzerinde uzlaştı. Türkiye'de hâlihazırda faaliyet gösteren 400'ün üzerinde İtalyan şirket olduğu göz önüne

alındığında, bu hedefin kısa vadede ulaşılabilir olduğu değerlendiriliyor. Roma'da düzenlenen Türkiye-İtalya İş Forumu'nda ise enerji, ulaştırma, teknoloji ve yeşil dönüşüm gibi pek çok alanda 10'dan fazla iş birliği protokolü ve mutabakat zaptı imzalandı.

Erdoğan ile Meloni arasındaki temaslarda göç meselesi de ön plana çıktı. Özellikle Türkiye üzerinden Avrupa'ya yönelen düzensiz göçle mücadelede elde edilen başarılar gündeme getirildi. Başbakan Meloni, Türkiye ile kurulan iş birliği sayesinde son aylarda bu rotadan gelen göçmen sayısının sıfırlandığına dikkat çekti. Erdoğan ise göç krizine karşı daha koordineli ve çok yönlü bir mücadele yürütülmesi gerektiğini vurguladı. Ayrıca, Suriye'nin yeniden imarı, Libya'daki istikrar süreci ve bölgesel güvenlik konuları da liderler arasında ele alındı.

Roma temaslارını tamamladıktan sonra dönüş yolunda gazetecilere açıklamalarda bulunan Erdoğan, uluslararası kamuoyunun dikkatini yeniden Gazze'ye çevirdi. İsrail'in Gazze'deki saldırılarını ve insani yardımları engelleyen politikalarını eleştiren Erdoğan, bölgede kalıcı bir ateşkesin sağlanmasının artık insanlık görevi olduğunu dile getirdi.

Terörle mücadeleye ilişkin açıklamalarında ise "Artık terör örgütleri çıkmaz sokağa girdiklerini anlamalı. Devletlerin bu konuda iş birliği yapması ve gerekli adımları gecikmeden atması gerekiyor" ifadelerini kullandı.

Avrupa'nın Güneyinde Elektrik Krizi

28 Nisan 2025 Pazartesi günü öğle saatlerinde İspanya, Portekiz ve Fransa'nın güney bölgeleri büyük bir elektrik kesintisiyle sarsıldı.Yaşanan kesinti, milyonlarca insanın günlük yaşamını olumsuz etkilerken ulaşım, sağlık hizmetleri ve iletişim altyapısında ciddi aksamalar meydana geldi.Kesintinin nedenine ilişkin soruşturmalar sürerken, bölge ülkeleri olağanüstü önlemler almaya başladı.

İspanya genelinde Madrid, Barselona, Sevilla ve Valencia gibi büyük şehirlerde metro ve tren seferleri tamamen durduruldu.Trafik ışıklarının devre dışı kalmasıyla büyük kentlerde trafik kaosu yaşandı.Bazı hastaneler, acil jeneratörlerle sınırlı hizmet vermeye çalışırken, Madrid Açık Tenis Turnuvası da organizatörler tarafından kesinti nedeniyle askıya alındı.İspanyol yetkililer, durumun kontrol altına alınabilmesi için Red Eléctrica'nın(ulusal elektrik şebekesini işleten şirket) kriz moduna geçtiğini bildirdi.

Komşu Portekiz'de, başkent Lizbon ve Porto kentlerinde metro ve tren ağları tamamen devre dışı kaldı.Havalimanlarında, uçuşların devamlılığı jeneratörlerle sağlanırken, iletişim hizmetlerinde de ciddi kopukluklar yaşandı.Portekizli yetkililer, sağlık ve su temin sistemlerinde yaşanan sorunları minimuma indirmek için acil durum protokollerinin devreye sokulduğunu açıkladı. Başkent Lizbon'da, ana ulaşım akslarında güvenlik önlemleri artırıldı.

Fransa'nın özellikle Bask bölgesi ve Andorra sınırına yakın yerleşimlerinde kısa süreli elektrik kesintileri rapor edildi. Fransız enerji ağı operatörü RTE, Fransa genelinde şebekenin hızlı bir şekilde dengelendiğini ve daha geniş bir kesintinin önüne geçildiğini duyurdu. RTE yetkilileri, olayın temel kaynağının İspanya'daki sistem arızasından kaynaklandığını ifade etti.

İlk gelen açıklamalara göre, kesintiye yüksek sıcaklıklar nedeniyle İspanya'da meydana gelen atmosferik anomaliler sebep olmuş olabilir. Portekizli enerji şirketi REN, olağanüstü hava koşullarının yüksek gerilim hatlarında sistem dengesizliğine neden olduğuna işaret etti. Fransa'nın güneyindeki Perpignan-Narbonne hattında bir arıza ihtimali gündeme gelmiş olsa da Fransız yetkililer bu ihtimali resmi olarak

doğrulamadı. Öte yandan İspanya'nın siber güvenlik ajansı INCIBE, olası bir siber saldırı şüphesini araştırdıklarını, ancak henüz bu yönde kesin bir bulguya ulaşılmadığını açıkladı.Yetkililer, tüm ihtimallerin titizlikle incelendiğini ve kamuoyunun gelişmeler hakkında düzenli olarak bilgilendirileceğini belirtti.

İspanyol enerji operatörü Red Eléctrica, ulusal şebekenin yeniden tamamen devreye alınmasının 6 ila 10 saat arasında sürebileceğini açıkladı. Portekizli yetkililer ise, ülkenin bazı bölgelerinde tam normalleşmenin birkaç gün alabileceği uyarısında bulundu.

Bölge genelinde enerji sağlayıcıları, ilerleyen saatlerde elektrik hizmetinin kademeli olarak eski haline döneceğini bildirirken, ulaşım ağlarının ve kritik kamu hizmetlerinin güvenli bir şekilde yeniden faaliyete geçirilmesi için çalışmalar aralıksız sürdürülüyor.

Kanada'da Taht Konuşması

Birleşik Krallık Kralı III. Charles'ın 27 Mayıs 2025 tarihinde Kanada Parlamentosu'nda yapacağı taht konuşması, yalnızca bir monarşi geleneğinin devamı değil, aynı zamanda güncel uluslararası ilişkiler bağlamında sembolik bir siyasi duruş olarak değerlendirilmektedir. Ziyaret, Kanada Başbakanı Mark Carney'nin göreve yeni başlamış liberal azınlık hükümetinin ilk büyük politik sınavlarından biri olarak öne çıkarken, ABD Başkanı Donald Trump'ın Kanada'ya yönelik tehditleri nedeniyle daha da dikkat çekici bir hal almıştır. Politico'nun 2 Mayıs tarihli haberine göre, Carney, Kral Charles'ın konuşmasıyla birlikte hükümetinin önceliklerini açıklamayı planlıyor. Bu durum, geleneksel "taht konuşması"nın sembolik rolünü aşarak, bir siyasi

vizyon beyanına dönüşmesini sağlıyor. Aynı zamanda, Buckingham Sarayı'nın da Kanada Parlamentosu açılışına doğrudan katılım sağlaması, İngiliz monarşisinin anayasal sorumluluk çerçevesinde Kanada ile olan tarihsel bağlarını pekiştiriyor. CTV News'un haber analizine göre, bu ziyaret yalnızca törensel bir jest olarak değil, Kanada'nın anayasal düzenini ve parlamenter sistemini güçlendiren bir unsur olarak görülmeli. Özellikle ABD ile yaşanan son gerilimler bağlamında, monarşi figürünün Kanada halkı nezdinde birleştirici ve istikrarlı bir unsur olarak yeniden konumlandığı gözlemleniyor. Sonuç olarak, Kral Charles'ın Kanada Parlamentosu'nda yapacağı konuşma, bir protokol etkinliğinden çok daha fazlası olarak görülmelidir. Hem iç politikada Carney hükümetinin meşruiyetini pekiştiren hem de dış politikada Kanada'nın bağımsızlık ve egemenliğini vurgulayan bu ziyaret, çağdaş demokrasilerin semboller ve kurumlar yoluyla verdiği mesajların güçlü bir örneğini teşkil etmektedir. Taht konuşması, aynı zamanda İngiliz monarşisinin günümüzdeki işlevine dair önemli bir tartışmayı da yeniden gündeme taşımaktadır.

ABD'de İklim Mücadelesi Yargıya Taşındı: Siyasi ve Hukuki Gerilim Tırmanıyor

ABD Başkanı Donald Trump'ın liderliğindeki yönetim, dört eyaleti iklim değişikliğiyle mücadele kapsamında çıkardıkları yasalar nedeniyle mahkemeye verdi. Federal düzeyde açılan bu davalar, Michigan, Minnesota, Kaliforniya ve New Jersey eyaletlerinin küresel ısınmanın sorumluluğunu fosil yakıt şirketlerine yükleyen politikalarını hedef aldı. Trump yönetimi, bu girişimlerin federal yasaları ihlal

ettiğini savundu. Dava dosyalarında yer alan iddialara göre, söz konusu eyaletlerin yerel mahkemelerinde açılan ve fosil yakıt üreticilerini hedef alan iklim davaları, ülke genelinde enerji politikası üzerinde bölünmelere yol açma riski taşıyor. Trump yönetimi, bu davaların sadece özel şirketleri değil, aynı zamanda ABD'nin dış ilişkilerini, enerji güvenliğini ve ticaret politikalarını da olumsuz etkileyebileceğini belirtiyor. Bu bağlamda, eyaletlerin kendi sınırları içinde aldıkları bu kararların federal hükümetin yetki alanına müdahale niteliği taşıdığı ileri sürülüyor. Michigan Başsavcısı Dana Nessel ise yaptığı açıklamada, federal hükümetin bu adımını "demokratik süreçlere yönelik bir müdahale" olarak nitelendirdi. Nessel, eyaletlerin kendi vatandaşlarını çevresel zararlardan koruma hakkına sahip olduğunu vurgularken Trump yönetiminin bu hakkı sınırlama girişiminin tehlikeli bir emsal oluşturabileceğini ifade etti. Aynı şekilde, diğer üç eyaletin yetkilileri de davaların, çevresel sorumluluk bilincine darbe vurabileceğini ve iklim kriziyle mücadele çabalarını sekteye uğratabileceğini dile getirdi. Trump cephesi ise özellikle enerji şirketlerinin haksız yere hedef alındığını ve bu tür eyalet yasalarının ülke genelinde tutarsız uygulamalara neden olacağını ve ekonomik açıdan zarar doğuracağını savundu. Trump, geçtiğimiz hafta yaptığı açıklamada, "Amerikan enerjisini hedef almak Amerikan halkını cezalandırmaktır" sözleriyle yönetiminin bu konudaki kararlılığını vurguladı. Davaların, ABD Yüksek Mahkemesi'ne kadar taşınabileceği öngörülüyor. Sonuç olarak, bu hukuk savaşı yalnızca eyalet-federal hükümet çekişmesinin bir örneği olmakla kalmıyor aynı zamanda ABD'de iklim politikalarının geleceği açısından da önemli bir dönüm noktası niteliği taşıyor. Hangi tarafın haklı çıkacağı ise yalnızca mahkeme kararlarına değil, aynı zamanda kamuoyunun çevre konusundaki duyarlılığına da bağlı olacak gibi görünüyor. Bu süreçte, hem hukuki hem de siyasi anlamda yankı uyandıracak gelişmelerin yaşanması bekleniyor.

Türkiye'den Enerji Diplomasisi Hamlesi: Beş Ülkeyle Stratejik Görüşme

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, İstanbul Doğal Kaynaklar Zirvesi kapsamında Irak, Moldova, Nijer, Suriye ve Libya'dan gelen enerji bakanlarıyla bir araya gelerek, enerji alanındaki iş birliği fırsatlarını değerlendirdi. Irak Başbakan Yardımcısı ve Petrol Bakanı Hayyan Abdulgani ile yapılan görüşmede, mevcut petrol ve doğal gaz projeleri ele alındı. Bayraktar, üretim, iletim ve ticaret alanlarında iş birliğini ileriye taşıyacak yeni adımların değerlendirildiğini belirtti. Moldova Enerji Bakanı Dorin Junghietu ile yapılan görüşmede ise enerji arz güvenliği, enerji ve doğal gaz altyapısı konuları gündeme geldi. Bayraktar, özellikle yenilenebilir enerji ve akıllı şebeke teknolojileri başta olmak üzere birçok alanda iş birliği fırsatının değerlendirildiğini vurguladı. Nijer Maden Bakanı Ousmane Abarchi ile yapılan görüşmede, geçtiğimiz yıl imzalanan mutabakat zaptı doğrultusunda madencilik alanındaki iş birliği detaylı şekilde ele alındı. Bayraktar, Afrika'da karşılıklı kazanıma dayalı, sürdürülebilir ve stratejik ortaklıklar geliştirmeyi önemsediklerini ifade etti. Suriye Enerji Bakanı Muhammed el-Beşir ile yapılan görüşmede, savaş sonrası yeniden yapılanma sürecinde elektrik ve doğal gaz altyapısının güçlendirilmesine yönelik teknik destek ve iş birliği imkanları ele alındı. Bayraktar, Türkiye'nin bölgesel istikrarın güçlendirilmesi ve Suriye halkının temel enerji ihtiyaçlarının karşılanmasına katkı sunacak her türlü yapıcı iş birliğine hazır olduğunu belirtti. Libya Sanayi ve Madenler Bakanı Ahmed Ali Ebu Heyse ile yapılan görüşmede ise madencilikten sanayi altyapısına,

teknoloji transferinden yatırım ve kapasite geliştirmeye kadar geniş bir yelpazede iş birliği olanakları masaya yatırıldı. Bu görüşmeler, Türkiye'nin enerji diplomasisi alanında bölgesel iş birliklerini güçlendirme ve stratejik ortaklıklar kurma çabalarının bir yansıması olarak öne çıkıyor.

ABD ve Ukrayna'dan Stratejik Hamle: Doğal Kaynak Temelli Ekonomik Ortaklık Anlaşması

ABD ile Ukrayna arasında 30 Nisan 2025'te imzalanan ekonomik ortaklık anlaşması, iki ülke ilişkilerinde yeni bir dönemin kapılarını aralıyor. Anlaşma, Ukrayna'nın yeniden yapılanmasını desteklemek amacıyla "ABD-Ukrayna Yeniden Yapılandırma Yatırım Fonu"nun kurulmasını öngörüyor. Bu fon, Ukrayna'nın doğal kaynaklarından elde edilecek gelirlerle finanse edilecek ve ABD'ye Ukrayna'nın doğal kaynaklarına erişim imkanı sağlayacak. Anlaşma, Ukrayna'nın egemenliğini koruyarak ekonomik toparlanmasını hızlandırmayı hedefliyor. ABD Hazine Bakanı Scott Bessent, anlaşmanın Trump yönetiminin Ukrayna'da kalıcı barış ve refahı destekleme taahhüdünü yansıttığını belirtti. Ukrayna Dışişleri Bakanı Andrii Sybiha, anlaşmayı "önemli bir gelişme" olarak nitelendirdi ve ülkenin ekonomik ve güvenlik alanlarında güçlenmesine katkı sağlayacağını ifade etti. Anlaşma, ABD'nin Ukrayna'ya 50 milyon dolarlık askeri yardım sağlamasının ardından geldi. Bu yardım, Ukrayna'nın savunma kapasitesini artırmayı ve Rusya'nın saldırganlığına karşı direnç göstermesini amaçlıyor. Anlaşma, ABD'nin Ukrayna ile olan stratejik ortaklığını güçlendirmeyi ve Ukrayna'nın ekonomik

toparlanmasını desteklemeyi amaçlıyor. Ancak, bazı eleştirmenler, anlaşmanın Ukrayna'nın doğal kaynaklarını ABD'ye açmasının ülkenin egemenliğini zayıflatabileceğini savunuyor. ABD-Ukrayna ekonomik ortaklık anlaşması, iki ülke arasında stratejik bir iş birliği oluşturmayı ve Ukrayna'nın ekonomik toparlanmasını desteklemeyi hedefliyor. Ancak, anlaşmanın uzun vadeli etkileri ve Ukrayna'nın egemenliği üzerindeki potansiyel etkileri zamanla daha net bir şekilde ortaya çıkacaktır.

IBM'den ABD'ye 150 Milyar Dolarlık Dev Yatırım

IBM'in ABD'ye yönelik açıkladığı 150 milyar dolarlık yatırım planı, teknoloji sektörü ve Amerikan ekonomisi açısından önemli bir dönüm noktası oluşturuyor. Anadolu Ajansı ve Reuters'ta yer alan haberlere göre, bu dev yatırımın önümüzdeki beş yıl içerisinde tamamlanması hedefleniyor. Yatırımın ana odak noktası ise kuantum bilgisayar üretimi, yapay zekâ araştırmaları ve yüksek performanslı bilgi işlem teknolojileri olacak. Özellikle New York eyaletindeki Poughkeepsie tesislerinin genişletilmesi ve modernizasyonu için önemli bir bütçe ayrılacağı belirtiliyor. IBM CEO'su Arvind Krishna, yaptığı açıklamada bu yatırımın, Amerikan inovasyon gücüne ve yerel üretime olan uzun vadeli bağlılıklarının bir göstergesi olduğunu ifade etti. Krishna, ABD'de ileri teknoloji ürünlerinin yerel üretiminin artırılmasının küresel rekabette kritik bir avantaj

sağlayacağını vurguladı. Bu açıklamalar, Trump yönetiminin Amerikan şirketlerini yurtiçinde yatırım yapmaya teşvik eden politikaları ile de doğrudan bağlantılı. IBM'in bu kararı, Apple, TSMC ve Eli Lilly gibi diğer teknoloji ve ilaç devlerinin ABD içi büyük yatırım açıklamaları ile paralel ilerliyor. Özellikle kuantum bilgisayar teknolojilerine ayrılan pay, ABD'nin bu alanda küresel liderliğini güçlendirme stratejisinin bir parçası olarak değerlendiriliyor. Reuters'ın haberine göre, IBM'in ana bilgisayar ve kuantum üretimi, dünya genelindeki veri işleme operasyonlarının yaklaşık %70'ini kapsayan sistemlerin ABD'de üretilmesiyle birlikte daha da güçlenecek. Bu yatırımların ayrıca, Amerikan iş gücüne de doğrudan olumlu yansımaları olması bekleniyor. Ar-Ge, üretim ve mühendislik gibi alanlarda yeni istihdam olanakları yaratılacak. Böylece, hem teknoloji altyapısında ilerleme sağlanacak hem de Amerikan ekonomisinin direnç kapasitesi artırılabilecek. Sonuç olarak, IBM'in bu dev yatırım kararı, yalnızca şirketin büyüme stratejisinin bir parçası değil, aynı zamanda ABD'nin teknoloji bağımsızlığı, ekonomik kalkınması ve küresel rekabet gücü açısından kritik bir hamle olarak öne çıkıyor.

Putin'den 3 Günlük Ateşkes Teklifi: Kiev'den Sert Yanıt

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, İkinci Dünya Savaşı'nın sona erişinin yıl dönümünü anmak amacıyla Ukrayna'da 1-3 Mayıs tarihleri arasında

geçerli olacak 72 saatlik bir ateşkes önerisinde bulundu. Bu teklif, savaşın gidişatına dair uluslararası kamuoyunun dikkatini bir kez daha doğuya çekerken Ukrayna yönetimi bu çağırışı “manipülatif” ve samimiyetsiz bulunduğunu belirterek reddetti. Önerilen ateşkesin, Rusya’nın Zafer Günü kutlamalarına denk gelmesi ayrıca dikkat çekti. Ancak Kiev, bu girişimin insani bir niyet taşımadığını ve savaşın gerçeklerine hizmet etmediğini savundu. Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenskiy, Putin’in önerisini bir algı operasyonu olarak değerlendirdi. Ona göre bu, Rusya’nın uluslararası arenada kendisini uzlaşmacı göstermek için attığı stratejik bir adımdı. Zelenskiy ayrıca, 3 günlük değil, en az 30 günlük, ön koşulsuz bir ateşkesin hem sahada hem diplomasi masasında gerçek bir ilerleme yaratabileceğini vurguladı. Öte yandan Kremlin, savaşın başından bu yana nadir görülen bu tür bir ateşkes teklifinin ciddi değerlendirilmesi gerektiğini savundu. Bununla birlikte Moskova, ateşkesin kalıcı olabilmesi için Kiev’den de diyaloga açık bir sinyal beklediklerini ifade etti. Bu durum, taraflar arasında derinleşen güvensizliğin devam ettiğini gösterdi. Ateşkes önerisinin ardından hem Ukrayna hem de Rusya, karşılıklı olarak insansız hava araçlarıyla saldırılar düzenlemeye devam etti. Bu gelişme, sahadaki gerilimin hala üst düzeyde olduğunu ve çatışmaların durma noktasından oldukça uzak olduğunu ortaya koydu. Sonuç olarak, savaşın tarafları arasında barışa yönelik adımların hâlâ oldukça kırılgan bir zeminde yürüdüğü görülüyor. Rusya’nın kısa süreli ateşkes çağırısı, gerçek bir çözüm umudu taşımaktan ziyade sembolik bir jest olarak değerlendiriliyor. Ukrayna’nın tepkisi ise, daha kalıcı ve ciddi bir barış süreci arayışında olduğunun göstergesi. Ancak sahadaki çatışmaların sürmesi, yakın vadede kapsamlı bir ateşkese ulaşmanın oldukça zor olduğunu ortaya koyuyor. Taraflar arasında karşılıklı güvenin sağlanmadığı bu ortamda, diplomatik çabaların başarıya ulaşması hâlâ belirsizliğini koruyor.

